

FORMAREA STATULUI NAȚIONAL UNITAR ROMÂN

Contextul intern și internațional

Intrarea României în Primul Război Mondial, în vara anului 1916, alături de Antanta, a urmărit realizarea deplinei unități naționale prin unirea cu Vechiul Regat a Transilvaniei și Bucovinei, străvechi teritorii locuite de români. Luptele din anii 1916-1917 au pus în lumină cu multă putere durabilitatea sentimentului național și convingerea că se apropia ziua îndeplinirii marelui act al unirii tuturor românilor.

În ciuda impunerii păcii umilitoare de la București, din 1918, și a prezenței trupelor străine pe o mare parte a teritoriului național, România, redusă teritorial la Moldova, prin retragerea armatei și autorităților, continua să existe ca stat de sine stătător. În condițiile în care, în 1918, pe fronturile de luptă Puterile Centrale înregistrau înfrângeri categorice, imperiile multinaționale, și, în primul rând, Austro-Ungaria, s-au prăbușit sub acțiunea unui avânt revoluționar de proporții, popoarele aflate sub dominație străină dorind să-și decidă singure soarta.

Contextul intern și internațional

Paralel cu lupta politico-diplomatică și militară a României pentru supraviețuire, s-a desfășurat lupta românilor din provinciile aflate sub stăpânire străină pentru libertate națională. Aceștia au hotărât, într-un cadru democratic reprezentat de adunările populare și printr-o consultare largă a maselor populare, să se unească cu țara. Deplasarea armatei române în provincii s-a făcut doar la chemarea organelor reprezentative ale populației românești și numai atunci când hotărârea unanim aprobată a populației majoritare a fost pusă în pericol de către vreo posibilă intervenție armată străină. Se încheia, astfel, un proces legic prin care românii s-au reunit în limitele unui și aceluiași stat național.

Unirea Basarabiei cu România

Prima provincie care s-a unit cu patria-mamă a fost Basarabia. Contextul internațional în care a survenit acest fapt a fost dezmembrarea Imperiului Rusiei, după revoluția bolșevică din 25 oct./7 nov. 1917 și proclamarea de către V.I. Lenin a principiului autodeterminării Popoarelor până la despărțirea de statul multinațional în care au fost înglobate.

Unirea Basarabiei cu România (27 martie / 9 aprilie 1918)

Unirea Basarabiei cu România

Ioan Inculeț

Cu prilejul *Congresului ostașilor moldoveni* de la Chișinău, din 25 sept./ 8 oct. 1917, s-a constituit un organ reprezentativ numit Sfatul țării. Ca for conducător al său a fost format *Consiliul Directorilor*. Acesta a anunțat autonomia Basarabiei. Președinte al său a fost ales Ioan Inculeț. În condițiile primejdiei reprezentate de pretențiile Ucrainei de a anexa teritoriul dintre Prut și Nistru și folosindu-se de prevederile Declarației drepturilor popoarelor din Rusia, în decembrie 1917 s-a proclamat *Republica Democratică Moldovenească*. Tulburările provocate de bolșevici în Moldova, în condițiile destrămării unităților militare ruse o dată cu preluarea puterii de către bolșevici în Rusia, au creat noi agitații în Basarabia. Consiliul Directorilor a cerut sprijinul armatei române, care a pătruns, în aceste condiții, în provincie. La 13/ 26 ian. 1918, guvernul Rusiei Sovietice a întrerupt, prin urmare, relațiile diplomatice cu România.

În ianuarie 1918 și-a proclamat independența Ucraina. Complet izolată, Republica Moldovenească și-a Proclamat, la rândul său, la 4 februarie 1918, independența. La 27 martie/ 9 aprilie 1918, *Sfatul țării*, care cuprindea reprezentanți ai tuturor naționalităților – 138 deputați – a adoptat, cu majoritate de voturi, *hotărârea Basarabiei* de a se uni cu România.

*Actul Unirii Basarabiei cu Țara, votat de Sfatul Țării la
27 martie 1918*

În numele poporului Basarabiei, Sfatul Țării declară: Republica Democratică Moldovenească (Basarabia) în hotarele ei dintre Prut, Nistru, Dunăre, Marea Neagră și vechile granițe cu Austria, ruptă de Rusia acum o sută și mai bine de ani, din trupul vechii Moldove.

În puterea dreptului istoric și dreptului de neam, pe baza principiului ca noroadele singure să-și hotărască soarta lor de azi înainte și pentru totdeauna se unește cu mama sa România.

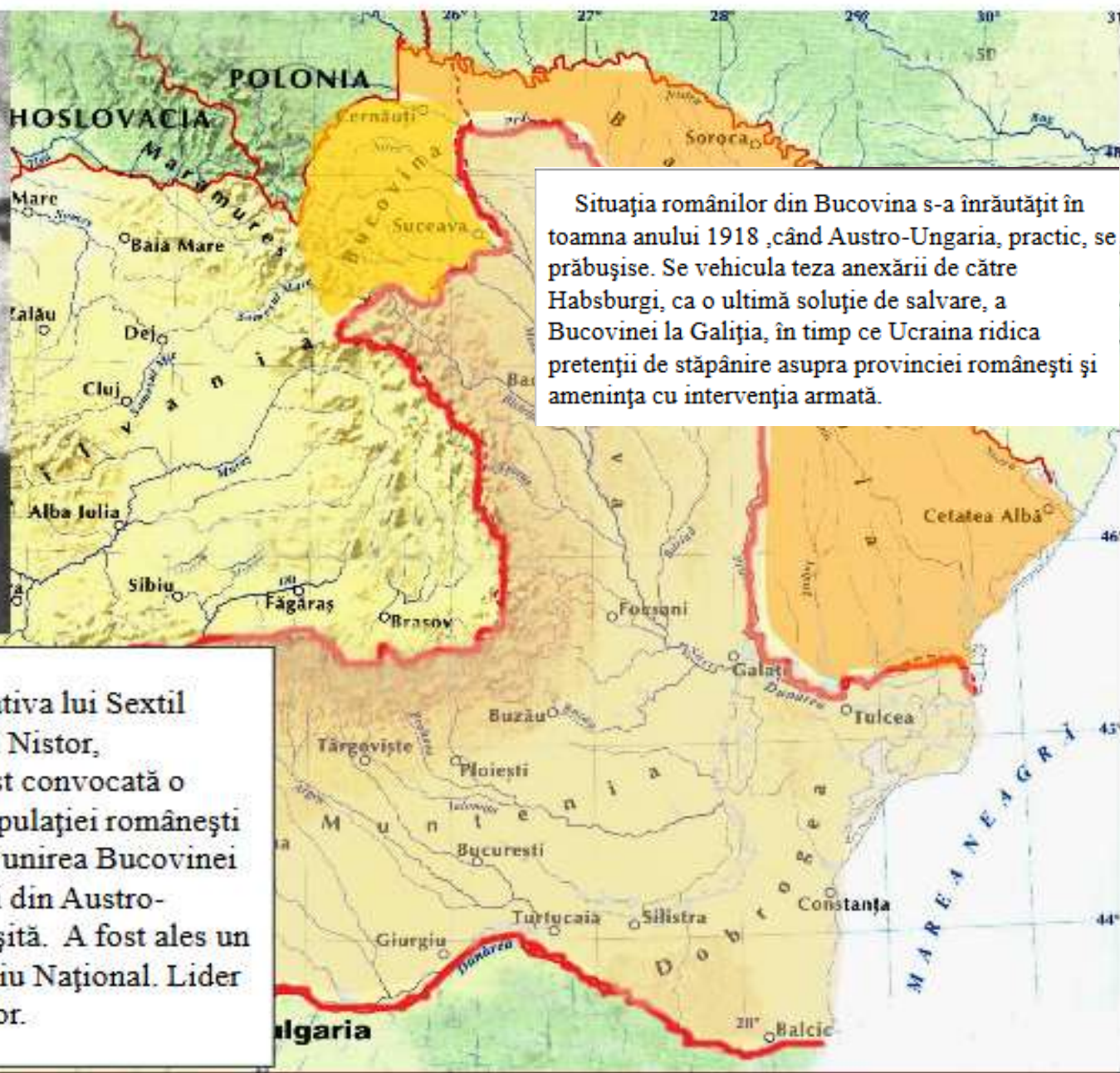
Trăiască unirea Basarabiei cu România de-a pururi și totdeauna!

*Președintele Sfatului Țării, Ion Inculeț;
Vice-președinte, Pantelimon Halippa;
Secretarul Sfatului Țării I. Buzdugan*

Unirea Bucovinei cu România

Ion Nistor

Situația românilor din Bucovina s-a înrăutățit în toamna anului 1918, când Austro-Ungaria, practic, se prăbușise. Se vehicula teza anexării de către Habsburgi, ca o ultimă soluție de salvare, a Bucovinei la Galiția, în timp ce Ucraina ridica pretenții de stăpânire asupra provinciei românești și amenința cu intervenția armată.

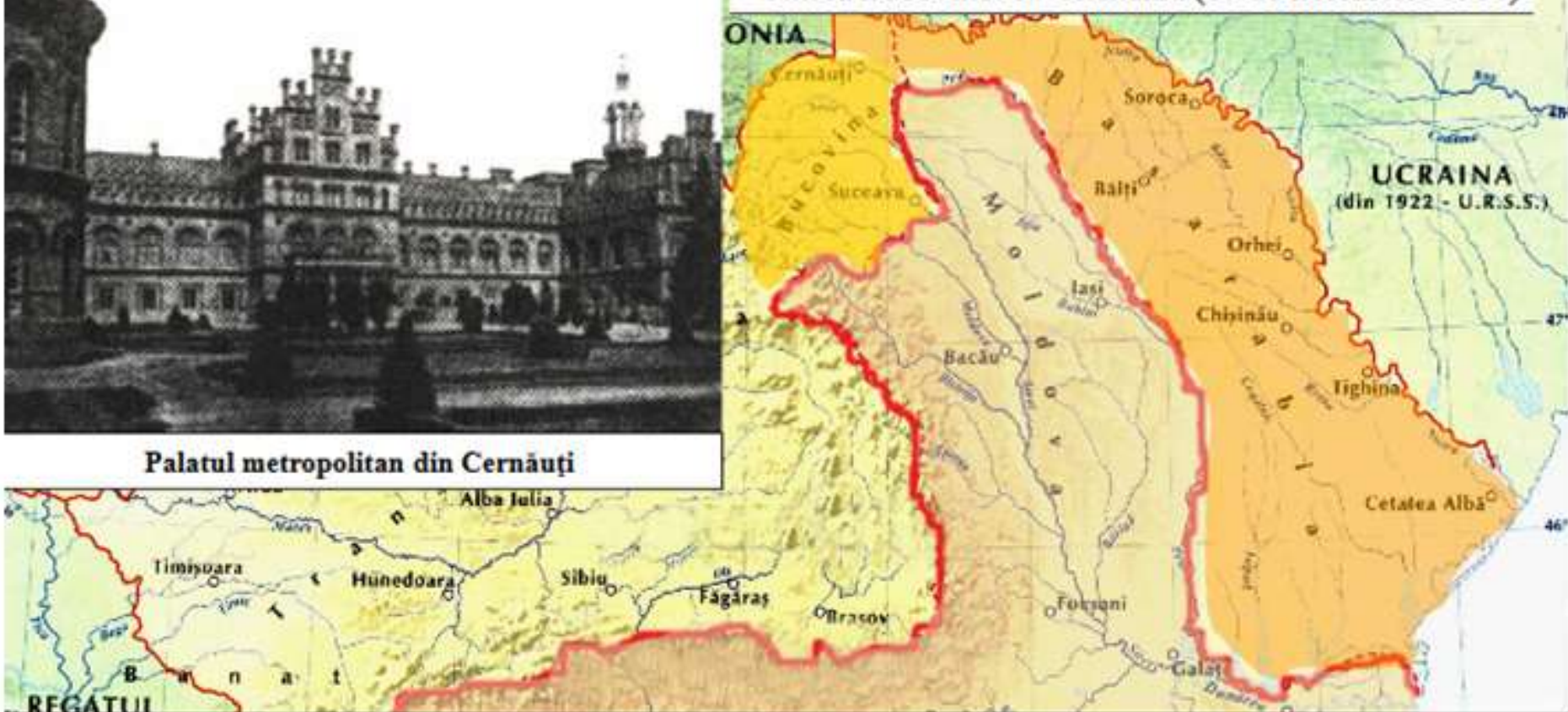
În aceste condiții, din inițiativa lui Sextil Pușcariu, Iancu Flondor și Ion Nistor, la 14/27 octombrie 1918, a fost convocată o Adunare a reprezentanților populației românești din provincie. Aceasta a decis unirea Bucovinei cu teritoriile locuite de români din Austro-Ungaria, acum, practic, prăbușită. A fost ales un Comitet Executiv și un Consiliu Național. Lider politic a fost ales Iancu Flondor.

Unirea Bucovinei cu România

Palatul metropolitan din Cernăuți

Unirea Bucovinei cu România (15/28 noiembrie 1918)

Populația românească din Bucovina și-a manifestat astfel, liberă de orice ingerință, voința de a se uni cu Țara. Intervenția trupelor ucrainiene l-a determinat însă pe Iancu Flondor să ceară sprijinul armatei române.

În atari împrejurări, a avut loc la Cernăuți, la 15/28 noiembrie 1918, *Congresul General al Bucovinei*, și anume, al reprezentanților românilor, polonezilor, germanilor, rutenilor. Românii constituiau marea majoritate a participanților. La propunerea lui Iancu Flondor, care a prezidat lucrările Congresului, s-a votat, cu o majoritate zdrobitoare, *"unirea necondiționată, pentru vecie a Bucovinei în vechile ei hotare cu Regatul României"*. Reprezentanții celorlalte populații au recunoscut și acceptat hotărârea românilor.

Glasul Bucovinei

Organ de propagandă pentru unirea politică a Românilor de pretutindeni

Apere zilnic.

Director: **Sextil Pușcariu.**

Abonamentului

Pe un an 40 Lei, pe 1/2 an 20 Lei, pe trei luni 10 Lei.
Un număr costă 20 Bani.

Redacția și administrația:

Cernăuți, Piața Sării Nr. 3 (Palatul național).
Se primesc numai articolele tipărite.

Anunțuri și reclamații.

Se plătește în avans: reclamații în două, pe săptămână în trei, pe lună în șase, pe trei luni în zece, pe șase luni în douăzeci, pe un an în patruzeci. Pentru inserarea în tabelul directorial se vor face în 50%.

Cea mai mare sărbătoare a Bucovinei.

Implinirea visului de aur.

După o lungă și dureroasă așteptare, Bucovina și-a recăpătat astăzi libertatea. Rupând lanțurile robiei austriece, ea prin votul de astăzi al congresului general s'a realipit la sinul patriei mame de unde fusese ruptă.

Visul nostru de aur s'a împlinit. Părinții noștri cari au murit de dorul acestui vis, de azi înainte vor găsi odihna cuvenită în pământul liber și desrobii.

O veche fărâdelege, săvârșită față de țară și de poporul ei băgănaș, s'a reparat și firul istoric ce fusese întrerupt cu silnicie înainte de un veac și jumătate, s'a reluat astăzi și se va putea continua în tihnă spre binele și propășirea tuturor.

Cu amerenie ne plecăm capetele înaintea Dumnezeuului părinților noștri care ne-a învrednicit de a trăi aceste clipe înălțătoare și făgăduim că ne vom strădui a ne arăta vrednici de dănsule.

Trăiască Bucovina desrobită și salustrată în **Ardealul** Românii Mari.

Trăiască regele nostru liberator!

I. Nistor.

Declarația de unire a Bucovinei cu România din 15/28 noiembrie 1918

Unirea necondiționa-
tă și pe vecie a Bucovinei,
în vechile ei hotare până
la Ceremuș, Colaciu și Ni-
stru, cu Regatul Româ-
niei *

[illegible]

(Moțiunea) Declarația de unire a
Bucovinei cu România din 15 / 28
noiembrie 1918 (1)

Polstermannia striata var. *n. normalis*?

Unirea necondiționată, pe care o cerea și Bucureștii, în vâhile și holare până la Cermei, Colaciu și Albești, cu Regatul României.

(*Helium* unchanged, see in next column.)

3. *Arabis*

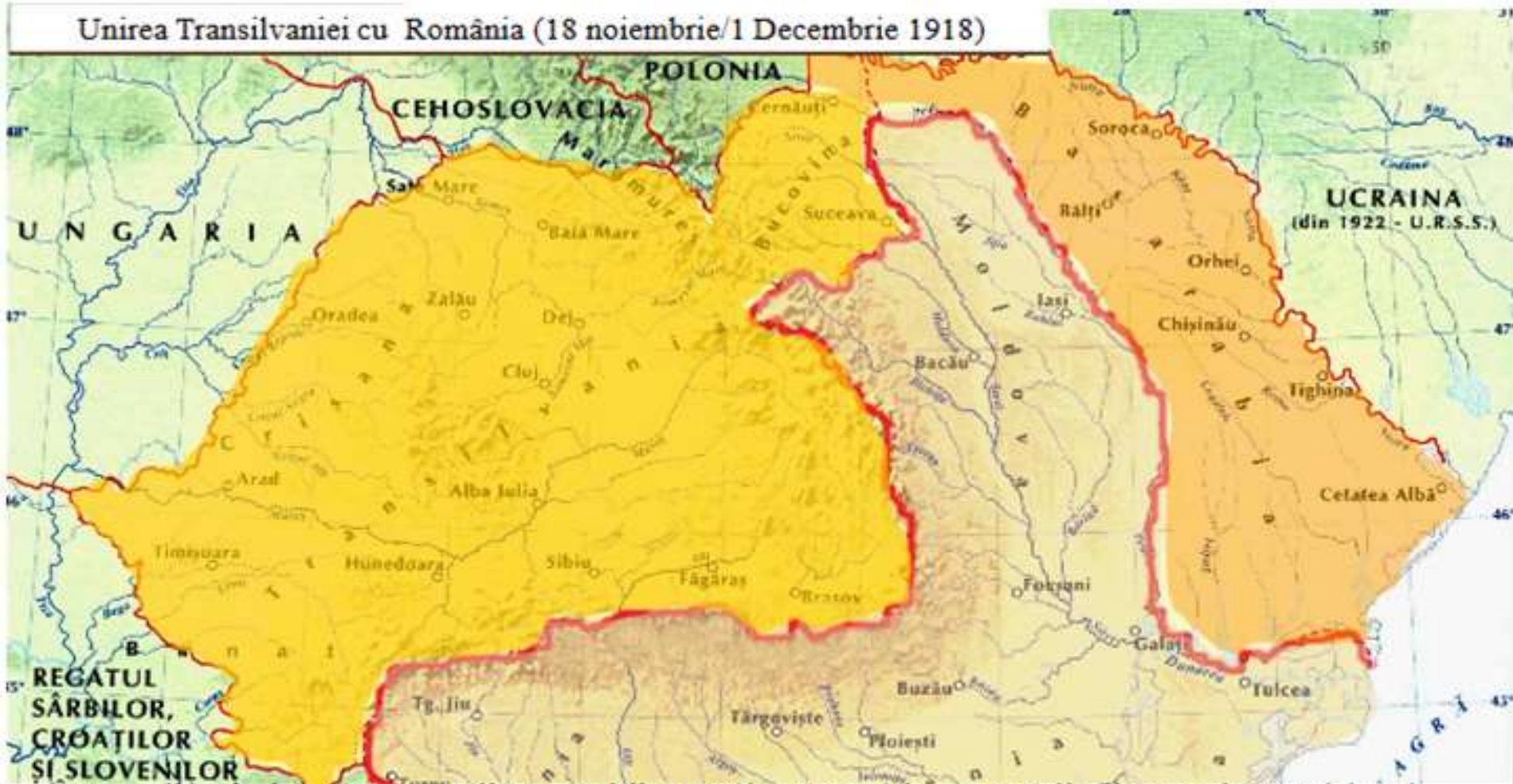
Il 9° Jan. 1880, martedì al Congresso, a
cui io debbo aver partecipato onestamente, non
fatto di niente, nessuno, io sono e naturalmente non ego
nesso, ma, con il non, e davanti a la impudenza, scelti
almeno non essere la più grande dei Romanzi.

Respectful words like that are always to be
and in accordance with the above principles. The
former is a good and more a necessary duty. When

(Moțiunea) Declarația de unire a
Bucovinei cu România din 15 / 28
noiembrie 1918 (2)

Unirea Transilvaniei cu România

Unirea Transilvaniei cu România (18 noiembrie/1 Decembrie 1918)

În Transilvania, lupta pentru realizarea unirii cu patria-mamă a tins să se radicalizeze o dată cu debutul primei conflagrații mondiale. Contactele cu cercurile oficiale de la București s-au intensificat, iar *Liga pentru unitatea politică a tuturor românilor* a desfășurat o vie activitate în sprijinul idealului național.

În același timp, s-a desfășurat în străinătate, pe diferite căi o vastă propagandă pentru susținerea cauzei unității tuturor românilor. La 8 aprilie 1918 a avut loc la Roma, *Congresul popoarelor asuprite din Imperiul Austro-Ungar*, iar la 3 octombrie 1918 s-a constituit la Paris *Consiliul Național al Unității Românești*.

Unirea Transilvaniei cu România

În toamna anului 1918, în condițiile prăbușirii structurilor puterii imperiale, s-a desfășurat în Transilvania un puternic proces revoluționar, cu colaborarea tuturor forțelor sociale reprezentând populația românească. Și-a reluat, astfel, activitatea Partidul Național Român. Comitetul său executiv reunit la Oradea a adoptat, la 29 septembrie/12 octombrie 1918, o declarație ce proclama "independența națiunii române" din cadrul dublei monarhii. În același timp, au fost reluate și intensificate contactele cu Partidul Social-Democrat.

La 3/16 octombrie 1918, împăratul Carol I a făcut o ultimă încercare de a salva monarhia aflată în plină dezagregare. El a lansat manifestul "*Către popoarele mele credincioase*", în care propunea federalizarea Austro-Ungariei. Drept răspuns, deputatul român Alexandru Vaida-Voevod a citit în parlamentul maghiar *Declarația de independență* a populației românești din Transilvania. S-au desfășurat, de asemenea, numeroase acțiuni pentru pace, pentru respectarea drepturilor democratice, pentru realizarea unirii cu România.

Unirea Transilvaniei cu România

Treptat, puterea locală a fost preluată de *Consiliile românești*, denumite *Sfaturi*, care au dispus de sprijinul militar al populației românești prin intermediul *gărzilor românești*. Ele au organizat rezistența împotriva oricăror provocări ale fostelor autorități maghiare. La 30 octombrie/12 noiembrie 1918, s-a constituit *Consiliul Național Român Central* (C.N.R.C.) din care au făcut parte șase reprezentanți ai Partidului Național Român și șase ai Partidului Social Democrat. El a avut sediul la Arad și a devenit organul central al luptei românilor pentru unire.

Ulterior, el a luat denumirea de *Marele Sfat al Națiunii din Transilvania și Ungaria*. La 9/22 nov. 1918, Consiliul Național Român Central a anunțat guvernul de la Budapesta că a preluat puterea deplină în Transilvania. Între 13-15 noiembrie 1918 au avut loc la Arad, tratative între reprezentanții Consiliului Național și cei ai guvernului Tisza. Ele au eșuat însă datorită poziției reticente a delegației conduse de Karolyi.

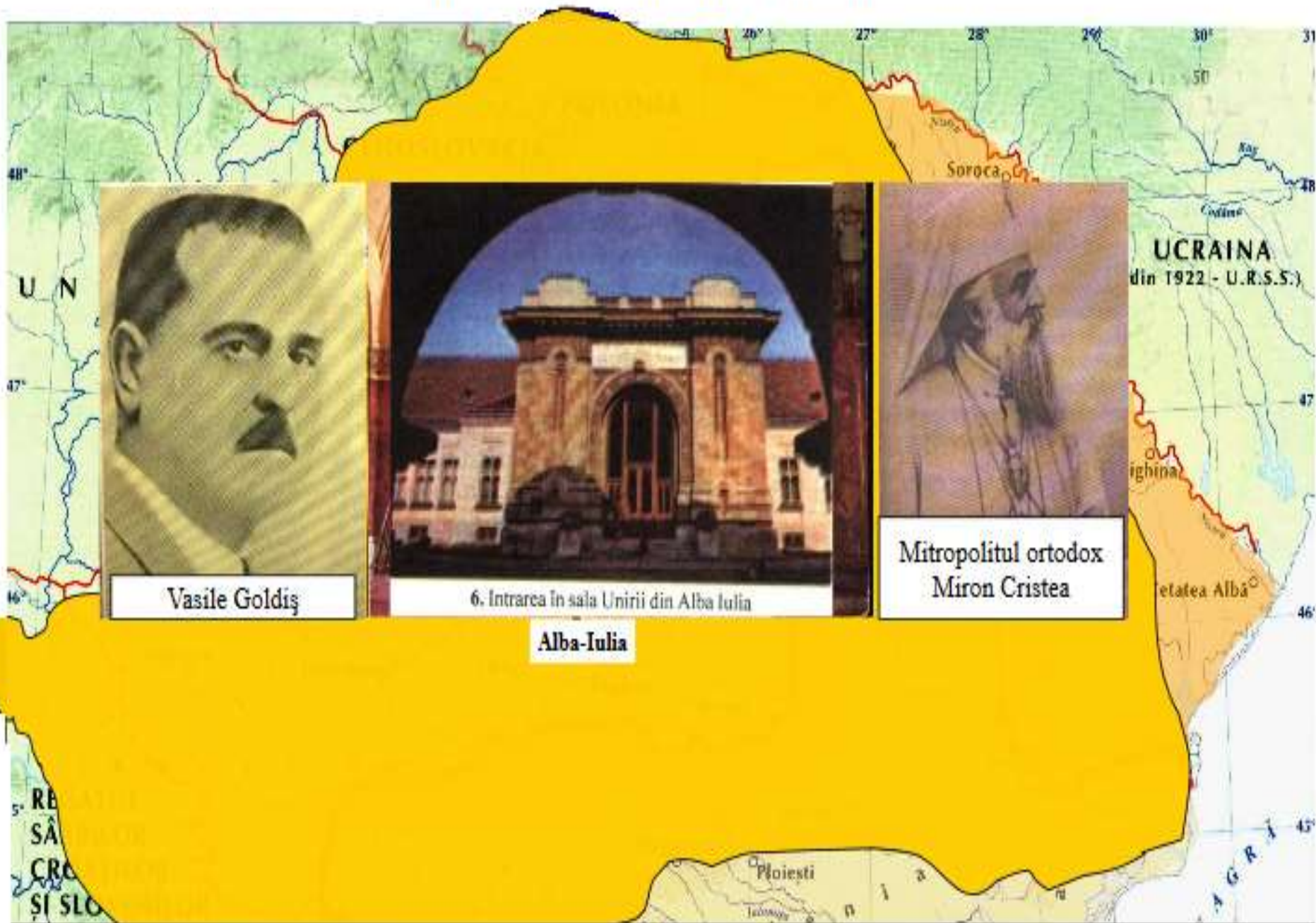
Trecându-se la preluarea puterii administrative și politice locale în Transilvania, s-a hotărât să se supună Aprobării populare documentele unității naționale în cadrul unei mari adunări, la Alba-Iulia.

Unirea Transilvaniei cu România

Adunarea națională de la Alba-Iulia a avut loc la 18 noiembrie/1 DECEMBRIE 1918. Ea a reunit peste 1228 delegați aleși și peste 100.000 oameni veniți din toate colțurile Transilvaniei pentru a consfinți, în mod liber de orice constrângere, hotărârea de unire cu patria-mamă.

Unirea Transilvaniei cu România

Vasile Goldiș

6. Intrarea în sala Unirii din Alba Iulia

Alba-Iulia

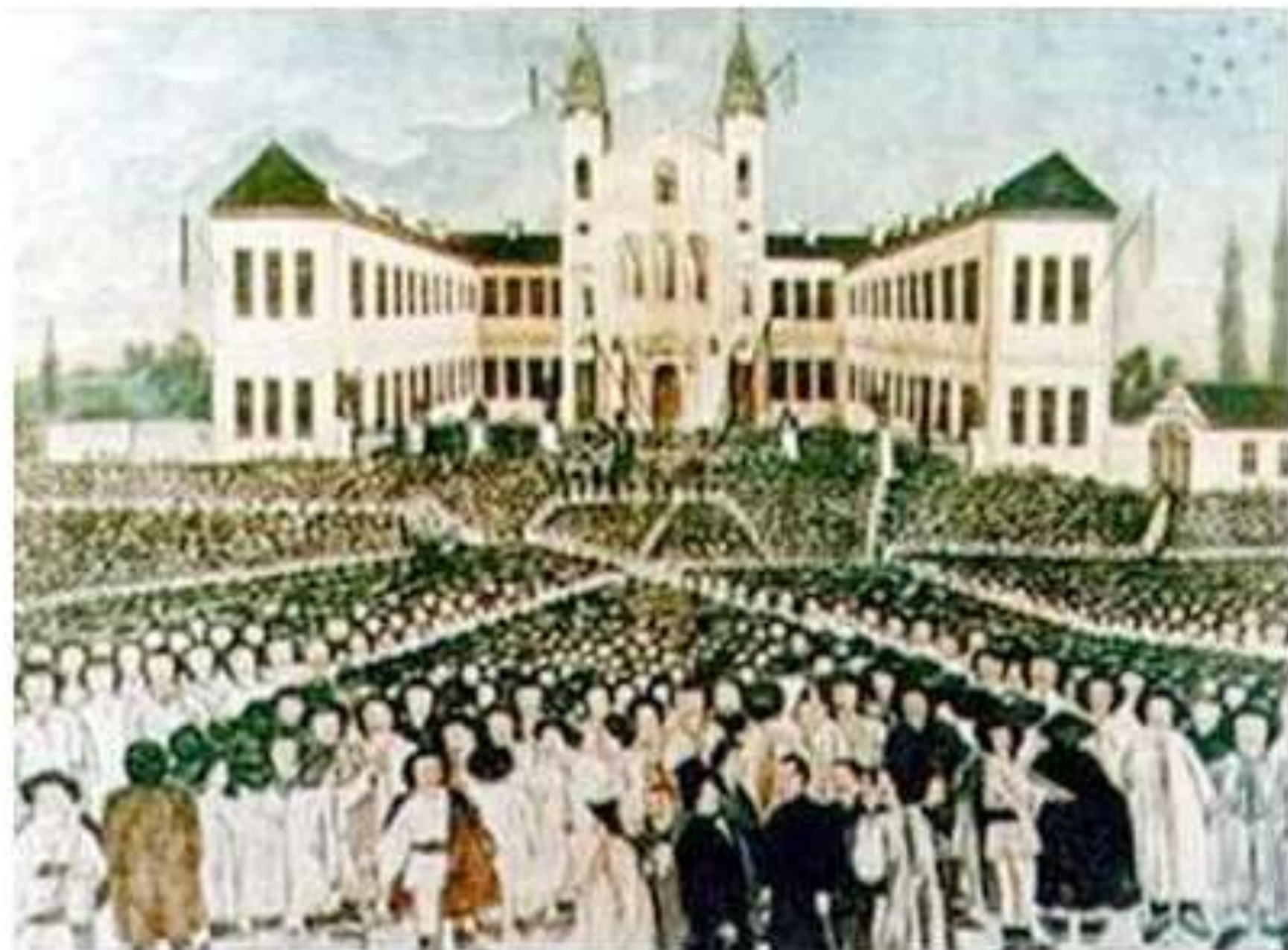
Mitropolitul ortodox
Miron Cristea

Rezoluția de Unire de la Alba Iulia (din 1 Decembrie 1918) și autonomia

Hotărârea de unire a Transilvaniei cu România, adoptată la 1 Decembrie 1918, cuprinde nouă puncte, care au în centrul lor următoarele idei:

- I. „Adunarea Națională a tuturor românilor din Transilvania, Banat și Țara Ungurească“ decretează unirea acestor români și a teritoriilor locuite de dâșii cu România.
- II. Se rezervă teritoriilor sus indicate autonomie provizorie, până la întrunirea adunării constituante.
- III. Se emit principiile fundamentale de alcătuire a noului stat român.
- IV. Se cere congresului de pace să asigure dreptatea și libertatea tuturor națiunilor mari și mici și să elimine războiul din raporturile internaționale.
- V. Se adresează un salut „fraților din Bucovina“, care se uniseră cu trei zile înainte cu România.
- VI. Sunt salutate națiunile eliberate din jugul austro-ungar.
- VII. Se cinstește memoria eroilor români sacrificați pentru libertatea și unitatea națiunii române.
- VIII. Se mulțumește Puterilor Aliate (Antantei) pentru că au scăpat civilizația din „ghearele barbariei“.
- IX. Se decide înființarea Marelui Sfat Național Român, ca reprezentant al „națiunii române din Transilvania, Banat și Țara Ungurească“.

Singurul articol dintre cele nouă care are subpuncte (anume șase) este cel de-al treilea. Aceste șase subpuncte concretizează principiile alcătuitoare de stat: libertatea națională a „popoarelor conlocuitoare“; libertatea confesională a tuturor cultelor din stat; vot universal, egal, direct și secret pentru ambele sexe, de la 21 de ani în sus; libertatea presei, de asociere, de întrunire și de gândire; reforma agrară radicală; drepturi pentru muncitorimea industrială echivalente celor din statele cele mai avansate din Apus.

Marea Adunare Națională de la Alba Iulia, 1 Decembrie 1918

Statul național unitar român în perioada interbelică

ROMÂNIA DUPĂ REALIZAREA MARII UNIRI DIN 1918

Formarea statului național unitar

- schița lecției -

A. Situația externă

- după finalul războiului o parte din marile imperii se destramă iar populațiile care trăiau în interiorul lor au posibilitatea acum să se formeze ca state naționale
- tot acum românii din vechile provincii istorice au șansa lor seculară de a se uni cu Vechiul Regat.

B. Basarabia

- este prima provincie românească care încearcă unirea cu Vechiul Regat.
- se formează în octombrie 1917 Sfatul Țării, care devine organ executiv de conducere a moldovenilor, conducerea fiind pusă sub Ion Inculeț.
- în decembrie 1917 Basarabia devine Republica Democratică Moldovenească, care hotărăște unirea cu Vechiul Regat.
- în ianuarie 1918, din cauza agitațiilor trupelor rusești pe teritoriul Basarabiei, aceasta cere ajutorul trupelor române, ajutor pe care îl primește.
- Rusia încheie orice relații diplomatice cu România și îi confiscă tezaurul.
- la 27 martie 1918, cu majoritate de voturi, Basarabia hotărăște să se unească cu Vechiul Regat.

C. Bucovina

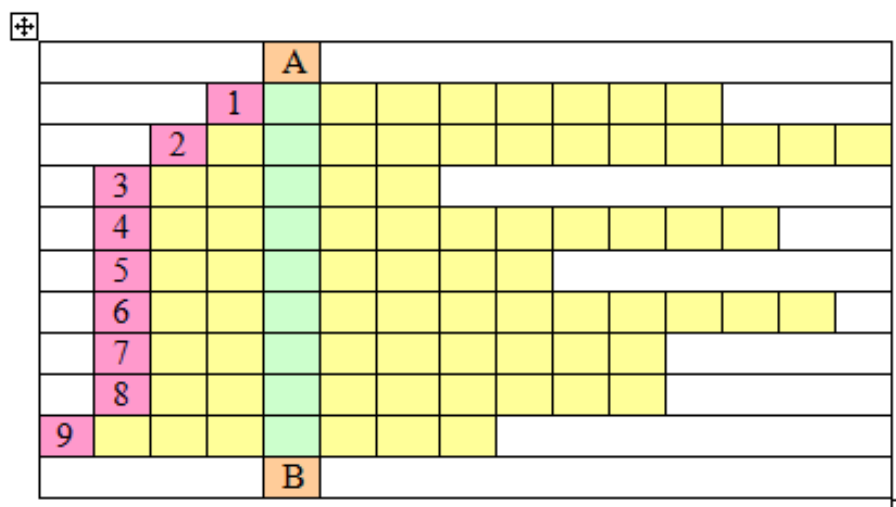
- este cea de-a doua provincie care se unește cu România.
- Ucraina era cea care dorea ca să introducă Bucovina în granițele statului său.
- românii din Bucovina cer ajutorul trupelor române, ajutor pe care îl primesc.
- se formează Consiliul Național Român (C.N.R.) care va duce efortul de unire.
- la 15 noiembrie 1918 Congresul General al Bucovinei, hotărăște unirea cu Vechiul Regat

D. Transilvania

- în Transilvania situația era mai complicată deoarece aici lupta de unire cu Vechiul Regat avea atât valențe politice, cât și sociale.
- în septembrie 1918, Partidul Național Român (P.N.R.) adoptă Declarația de autodeterminare, redactată de Vasile Goldiș.
- șase zile mai târziu această declarație este citită în Parlamentul de la Budapesta.
- Ungaria dorea să includă Transilvania în granițele statului său.
- în aceste condiții se formează Consiliul Național Român Central (C.N.R.C.), format din câte 6 membri din cele două partide din Transilvania (P.N.R. și P.S.D.), care va duce lupta pentru unire.
- la 1 decembrie 1918 se organizează la Alba Iulia o Adunare națională a românilor din Transilvania, la care participă peste 100.000 de oameni și 1228 de delegați aleși, care au votat unirea Transilvaniei cu Vechiul Regat.
- s-a ales un Consiliu Dirigent, prezidat de Iuliu Maniu.

Prin unirea din 1918 a Basarabiei, Bucovinei și Transilvaniei, se realizează un vis și deziderat milenar al românilor de pretutindeni, România devenind acum o țară de mărime medie europeană cu o populație extrem de mare și un teritoriu extins.

REBUS – MAREA UNIRE DIN 1918

Vertical:

A-B prima provincie românească care s-a unit cu Vechiul Regat.

Orizontal:

1. A doua provincie românească unită cu Vechiul Regat;
2. Numele (2 cuvinte prenume, nume) celui care a redactat "Declarația de autodeterminare";
3. Stat care a confiscat tezaurul României;
4. Organ executiv de conducere, format în Basarabia în 1917, condus de Ion Inculeț;
5. Stat care dorea introducerea Bucovinei în granițele sale;
6. Ungaria dorea includerea acestei provincii în granițele sale;
7. Locul unde a avut loc la 1 Decembrie 1918, Adunarea națională a românilor din Transilvania;
8. În aceasta lună, Congresul General al Bucovinei hotărăște unirea cu Vechiul Regat;
9. Stat care dorea introducerea acestei provincii în granițele sale.

			A												
		1	B	U	C	O	V	I	N	A					
	2	V	A	S	I	L	E	G	O	L	D	I	S		
	3	R	U	S	I	A									
	4	S	F	A	T	U	L	T	A	R	I	I			
	5	U	C	R	A	I	N	A							
	6	T	R	A	N	S	I	L	V	A	N	I	A		
	7	A	L	B	A	I	U	L	I	A					
	8	N	O	I	E	M	B	R	I	E					
9	U	N	G	A	R	I	A								
			B												

SARCINI DE LUCRU

- Vizionați și citiți cu atenție fiecare slide
- Citiți cu atenție schița lecției
- Rezovați oral tema de la autoevaluare
- Salvați materialul în folder ISTORIE